

SUSRET

ČASOPIS ZA PROMICANJE REDOVNIČKOG ŽIVOTA | BROJ 4 | GODINA II. | 2014.

CIJENA:
10 KN
BIH 2 KM

NADBISKUP MARIN BARIŠIĆ

Vremena se mijenjaju,
ali pozivi ne
prestaju

Preko Afrike
do duhovnog
POZIVA

BOŽJI POZIV
U SVIJETU
GLAMURA

ISSN 1848-7645

FRA IVAN MATIĆ **Od gitare do samostana**

04 | 2014

Sadržaj

Potraži nas na internetu:
www.susret.net
Piši nam: urednistvo@susret.net

- 5 Uvodnik**
6 Poticajna priča: Kuverta
8 Intervju sa splitskim nadbiskupom mons. Marinom Barišićem
12 Reportaža: Ljetovanje s Gospodinom
15 Kad sam rekao Isusu...
16 Božji poziv u svijetu glamura
18 Intervju s fra Ivanom

- Matićem:** Od gitare do samostana
24 Preko Afrike do duhovnog poziva
32 Je li to poziv, posao ili zanimanje?
34 Giovanni Peragine: Želim svjedočiti Isusovu blizinu za svakoga čovjeka
38 »MOJA ČASNA«

- 42 Molitva:** Ponekad poželim
44 Don Boscovi SALEZIJANCI
48 Chiara Badano – suvremena blaženica
52 Moje razmišljanje o posvećenom životu
55 Vicevi
54 Zanimljivosti

18

48

Postani nam prijatelj
na Facebooku:
Susret Zovem te

SUSRET

IZDAVAČ: HKVRPP (Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica)

ODGOVORNI UREDNIK:

o. Antonio-Mario Čirko

GLAVNI UREDNIK: o. Vinko Mamić

UREDNIŠTVO: o. Vinko Mamić, o.

Antonio-Mario Čirko, s. Ana Begić,

s. Slavica Tubak

SURADNICI u ovom broju:

s. Antonela Rašić, s. Anita Strunjić,
don Anto Stojić, Ines Grbić, An-
tonija Zidarić, Nikol Martinec, Dolores
Poletto, Ivančica Fulir

strip: Radovan Kunić

LEKTURA I KOREKTURA: Ivan Blažević

GRAFIČKO OBLIKOVANJE: Zrinka

Zidarić, Sanja Zlatar

FOTO: shutterstock.com,

Susret, Elvir Tabaković

kontakt: e-adresa: uredništvo@susret.
net, www.susret.net, Facebook: Susret
Zovem te

Uredništvo ne snosi odgovornost
za nenaručene materijale (tekstovi,
fotografije, pisma... u bilo kojem
obliku) i ne smatra se dužnim vraćati
ih pošiljateljima.

Časopis izlazi dva puta godišnje.

Poštovani čitatelji i čitateljice!

Ovaj broj našeg časopisa izlazi uoči Godine posvećenog života, koja će započeti s Prvom nedjeljom došašća, 30. studenoga 2014., a završiti na Svijećnicu, 2. veljače 2016. Središnji događaj kojim će se obilježiti ta godina na razini Crkve u Hrvatskoj bit će susret svih redovnika i redovnica i Bogu posvećenih laika, biskupijskih povjerenika za posvećeni život, kao i onih koji se interesiraju za redovnički život ili su na bilo koji drugi način povezani s redovništvom, u nacionalnom svetištu Mariji Bistrici u subotu 14. ožujka 2015. Pozivam i vas, čitatelji i čitateljice, da nam se pridružite i sudjelujete u tom slavlju.

U razgovoru s nadbiskupom i metropolitom splitsko-makarskim mons. Marinom Barišićem osvrnuli smo se, među ostalim, i na ulogu i budućnost redovništva. Nadbiskup s optimizmom gleda na redovništvo, ali uviđa i stalnu potrebu za obnovom

u Duhu. Kao predsjednik Vijeća HBK-a za sjemeništa i duhovna zvanja s jednakim optimizmom gleda na mlade i njihovu angažiranost u Crkvi i društvu, upozoravajući pritom da im je potrebna pomoć i podrška na putu kršćanskog i ljudskog dozrijevanja. Njegovo svjedočanstvo vjere zasigurno će ohrabriti i sve čitatelje »Susreta«.

Časopis donosi i svjedočanstvo Giovannija Peragine, predsjednika Unije europskih konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica. Njegovo osobno iskustvo Božjeg poziva, iskustvo rada na promociji zvanja u Albaniji i općenito u Europi posebno su obogaćenje za naš list.

Vrlo su zanimljiva svjedočanstva Ivančice Fulir, koja je pomažući djeci Afrike otkrila svoj duhovni poziv, kao i razmišljanja fra Ivana Matića, poznatijeg kao Đoni, voditelja kuće susreta Tabor, o svome

pozivu i drugim aktualnim temama.

I ovoga ljeta Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica organizirala je ljetni kamp za mlade u Cresu. Posebna reportaža posvećena je tom događaju, a donosi izvješće o zajedničkim aktivnostima i osobnim iskustvima njegovih sudionika.

U svakom broju redovito se upoznajemo s raznim redovničkim redovima i družbama. U ovome broju pišemo o svetom Don Boscu i njegovim salezijancima. Oni su prisutni i vrlo aktivni i u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini. Osobito su posvećeni radu s mladima. Ostalo pročitajte u spomenutom tekstu...

U ime Konferencije i u ime uredništva ovog lista, srdačno vas pozdravljam!

O. Vinko Mamić, predsjednik HKVRPP-a

KUVERTA

Jedan svećenik, vrijedan i požrtvovan, često je radio do kasno. Bio je doista dosojan svoje službe. Radeći svoj posao u kasnim večernjim satima, jednoga dana na um mu je pao lik jedne stare gospođe. Ni sam nije znao zašto se baš tada sjetio baš nje. Ona je sirota živjela sama i napuštena, nitko se nije brinuo o njoj. Svećenik je odlučio pomoći joj. Počeo je skupljati novac. Nešto je izvukao iz lijevog džepa, nešto iz desnoga, nešto ispod tegle, ispod madraca, iz čistih skrivenih čarapa...

Uglavnom, od svuda po malo. Ne kaže se uzalud »zrno po zrno pogača«. I sve ono novca što je našao i skupio spremio je u jednu kuvertu s namjerom da sutra ode u poštu i da joj pošalje. Zadovoljan, nastavio je dalje s poslom. No u tom trenutku netko je poku-

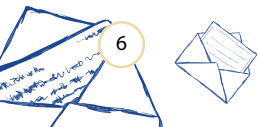
cao na vrata. »Tko li je sada? O ovo kasno doba?« zapitao se svećenik. I ne sluteći što ga čeka, laganim korakom prišao je vratima i otvorio ih. Pred njim se pojavio zamaskiran čovjek s pištoljem u ruci. Uperivši pištolj u svećenika, hladno mu se obratio: »Daj pare ili život!« Budući da svećenik još nije bio završio svoje poslanje na ovom svijetu, morao je lopovu predati novac koji je imao. Uzeo je kuvertu pripremljenu za staru gospođu i s tugom u srcu predao je lopovu. Lopov je otišao ne ozlijeđivši svećenika.

Kad je stigao na sigurno, lopov je pogledao kuvertu i zastao na tren kad je pročitao komu je kuverta bila namijenjena. Nešto ga je stegnulo u grlu i gušilo. Zastao je, zgrčio se i počeo plakati. Kuverta je bila

namijenjena njegovoj majci! Pomislio je: »Svećenik se u ovo doba noći sjetio moje majke i šalje joj novac. A ja je nikad i ne posjetim, rijetko je se i sjetim. Čak i kradem novac koji je njoj namijenjen. Kakav sam ja to čovjek? U što sam se to pretvorio?«

Obrisao je suze i otišao ponovno kod svećenika. Kleknuo je pred njega i zamolio za oprost. Svećenik ga je ispovjedio i blagoslovio. Lopov se zatim vratio majci odnijevši joj kuvertu i pozdrav od svećenika. Nastavio je mirno živjeti s majkom. Nikad više nije krao, nego je našao posao i brinuo se o majci.

Pouka ove priče: Ljubav ima toliku snagu da može činiti čuda, pa čak i smekšati tvrdokorna srca!

Vremena se mijenjaju, ali pozivi ne prestaju

Razgovor vodio: SUSRET

Razgovarali smo s nadbiskupom i metropolitom splitsko-makarskim. U Hrvatskoj biskupskoj konferenciji (HBK) obnaša nekoliko službi. Potpredsjednik je HBK-a, član stalnog vijeća HBK-a, predsjednik Vijeća HBK-a za sjemeništa i duhovna zvanja te predsjednik Biskupske komisije HBK-a za dijalog sa Srpskom pravoslavnom crkvom (SPC).

Naš časopis u svakom broju biva obogaćen razgovorima s našim biskupima. Raduje nas da i Vi možete mladima uputiti nekoliko misli, svjedočanstava i osobnih iskustava. Na poseban način »Susret« redovito donosi iskustva

odabira duhovnog poziva. Koje je bilo Vaše u vezi s početkom duhovnog poziva?

– Pozdravljam »Susret« i sve njegove čitatelje. Drago mi je i čast susresti, reklo bi se, anonimne osobe, no takvih nema. Za Boga nema anonimnih. Svi smo mi, na svoj način, poznati i pozvani.

Iz svoga iskustva mogu reći da susreta u smislu uspučnosti i trenutačnosti nije bilo, već trajnije ozračje prisutnosti i zajedništva. Tako sam doživljavao »susrete« u ozračju obiteljskog, vjerničkog zajedništva, ali u kojemu sam ja izrekao svoj: »Evo me!« Vremena se mijenjaju, ali pozivi ne prestaju. Danas stižu i na tzv. anonimne

adrese. Ali drago mi je susresti i vidjeti vjerničke obitelji u našim sredinama koje žive ne prigodno, već Gospodin u njima trajno boravi. Neki dan, na Gospinu otoku u Solinu, jedna obitelj s djecom zaustavi me i reče: »Naša djeca Vas žele susresti i pozdraviti.« »A što ti želiš biti?« upita otac jednog svog sina, »reci nadbiskupu.« »Don Duje«, reče dječak. Bilo da je prigodni susret ili život u ozračju prisutnosti, u svakom slučaju za Gospodina nema anonimnih.

Bili ste i odgojitelj u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu, ali i kao župnik i profesor na Teologiji u Splitu susretali ste se s mladim ljudima. Koje smjernice dati mladima da mogu spoznati na što ih Bog zove?

– Treba biti s njima i među njima, za njih, čuti i uvažiti ih. Tada i mladi mogu osjetiti i prepoznati smjer i blizinu

našega čovječstva i svećeništva. Iz ozračja, zajedništva, igre, slavlja, prijateljstva i duhovnog oćinstva događa se da netko tko je prepoznao Božji glas poželi biti »don Duje«, »fra Mate«, »sestra Radoslava«. Za duhovni poziv nema pravila jer je uvijek iznenađenje, osobito u našem vremenu.

Uskoro ulazimo u Godinu posvećenog života. Kako vidite budućnost, ali i ulogu redovništva danas?

– Papa Franjo u obnovi Crkve za novu evangelizaciju do izlaska na periferiju želi obnovu važne dimenzije Kristove Crkve, a to je redovništvo, osobe posvećena života. Recimo to tako, najradikalnije i najoduševljenije članove Crkve. Redovništvo je Božji dar

Crkvi i, kako reče papa Franjo, ne smije ostati prekriveno pepelom. Taj dar treba raspirati novim žarom i toplinom. U svakom slučaju pepeo umornosti, pasivnosti ni u kojem slučaju danas ne može biti odjeća osoba posvećenog života. Zato naši redovnici i redovnice, a s njima i naša Crkva, domaća i univerzalna, traže novi žar zauzetog življenja u sadašnjosti, gledajući u budućnost. Kao što su stoljetne karizme bile plod Duha, tako se i njihova obnova može dogoditi samo

Redovništvo je Božji dar Crkvi i, kako reče papa Franjo, ne smije ostati prekriveno pepelom. Taj dar treba raspirati novim žarom i toplinom

u Duhu, uvijek svježim izvorom tradicionalnih i novih pokreta, zajednica, putova... u Crkvi Božjoj.

Živimo u vremenu u kojem se omalovažava Crkva i sve njene vrijednosti, svećenički i redovnički život želi se prikazati kao nešto staromodno i zaostalo. Mladima i društvu nameću se lažne vrijednosti i ideali. Često je to zapreka za slobodno promišljanje i odluke. Kako na to reagirati i pomoći mladima?

– Da, u našem društvu oni koji su neraspoloženi prema Crkvi, a osobito protivnici Crkve, često je prikazuju u negativnom kontekstu. Ako nema domaćeg »proizvoda«, uvoze se »slučajevi« izvana. Danas, u demokratskom društvu uvažavanja, slobode, dijaloga, tolerancije, ako drugoga omalovažavamo i vrijeđamo, znak je ne samo staromodnosti, zaostalosti, već i nekulture. Nažalost, u mentalitetu raznih manipulacija, ovisnosti i

hedonizma, u mentalitetu nalijepljenih cijena, a zapostavljenih vrijednosti, mladima je doista teže snaći se i plivati protiv struja profita, egoizma i konzumizma. U kaotičnoj izgubljenosti relativizma i poremećenih vrijednosti mladima treba pomoći da pronađu put do sebe. Izloženost suvremenim medijima i užurbanoj stvarnosti koji nam nameću životni ritam vidno otežava smirenost i pronalaženje puta do sebe, do vlastitoga srca. Potreban je povratak vlastitom srcu jer u dubini svoga srca čovjek otkriva glas koji ga poziva, u kojem prepoznaje

svoju slobodu, dostojanstvo svoje i drugih. Mladima je potrebna riječ i primjer ohrabrenja koji će im govoriti: »Ne bojte se i ne bježite od sebe! Tu vas Gospodin čeka i susreće.«

Što biste poručili našim čitateljima koji su okruženi nebrojenim izazovima?

– Dakako, poteškoća ima i u porastu su izazovi. No nismo sami. Okruženi smo ljubavlju Isusa Krista koji nas hrabri: »U svijetu ćete imati patnju. Ali, ohrabrite se: Ja sam pobijedio svijet!« (Iv 16,33). Raspeti i uskrsli

Gospodin je naša nada. Doista, on ništa ne uzima, a sve nam daje. Vjerujem da ovoga prijatelja, osobito mladi, dobro razumiju. Svaki susret i druženje s njime oslobađa, oživljava i raduje. ■

■ Mladima je potrebna riječ i primjer ohrabrenja koji će im govoriti: »Ne bojte se i ne bježite od sebe! Tu vas Gospodin čeka i susreće.«

Ako niste nabavili prijašnje brojeve časopisa **SUSRET** ili film **SUSRET: Darivanje Boga čovjeku**, možete ih naručiti na e-adresi konferencija@redovnistvo.hr ili ih skinuti s naše mrežne stranice www.susret.net

Ljetni kamp »SUSRET« na otoku Cresu (2014.)

Ljetovanje s Gospodinom

Kao i prošle godine Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica u sklopu projekta SUSRET organizirala je ljetni kamp na otoku Cresu u samostanu sv. Frane franjevac konventualaca. U četiri termina u srpnju i kolovozu mladi su se duhovno i fizički odmarali u dobrom društvu i na lijepom mjestu. Donosimo jedno svjedočanstvo iz kampa.

Autorica: Nikol Martinec

Krenula sam na put za Cres ne znajući što očekivati, sa željom za duhovnim odmorom i kupanjem u moru. Najveća mi je briga bila hoću li se uspjeti uklopiti. Sada kada se osvrnem na to, moje želje su ostvarene, a briga uistinu nije bila potrebna. Prvi dan prošao je sporo, kao i upoznavanje i prilagođavanje na prostor. Navečer je bila misa koja je bila predivna. Vlč. Pavo Martić pričao je o ljubavi, bio je to divan početak. Završio je misu citatom: »A sada: ostaju vjera, ufanje i ljubav – to troje – ali najveća je među njima ljubav« (1 Kor 13,13). Tada je u meni nešto zatiralo,

srce se otvorilo, a suze su mi same od sebe pobjegle. Znala sam da će to biti predivno iskustvo za mene. U početku mi se činilo da će osam dana uistinu dugo trajati. Na kraju dani su prolazili samo tako, jureći prebrzo, a u nama su se skupljali plodovi misa, klanjanja, molitve krunica i časoslova. Primali smo barem tri blagoslova dnevno i Božja prisutnost nas je nosila. I ne shvativši kako i kada, počeli smo se povezivati, tako različite osobnosti, iz različitih mjesta i različite dobi, počeli smo stvarati predivno prijateljsko ili obiteljsko ozračje na čelu s časnom Slavicom, Jelenom,

neponovljivom Božanom i još manje ponovljivim vlč. Pavom Martićem. Uistinu, svatko od nas je Božja neponovljiva jedinka, svatko od nas različit, a tako smo se divno povezali da se na kraju nismo htjeli rastajati.

Dane smo provodili odlično, maksimalno iskorišteno, tako da smo se navečer vraćali uvijek umorni, što našu mladost nije spriječilo da ne ostanemo barem još sat vremena pjevajući, družeći se i razmjenjujući svoja iskustva. Koliko smo se molili, sudjelovali u radionicama, toliko smo imali i slobodnog vremena kupajući se i šećući.

Bilo je predivnih trenutaka, uvijek nam je bila pjesma na usnama zahvaljujući neumornom Rastimiru Orliću na gitari i nezaustavljivom slavuju Ivani Brletić.

Budući da ne mogu sada napisati sve, htjela bih izdvojiti situacije koje su na mene uistinu ostavile velik dojam. Osobno, moram priznati, u meni se probudilo nešto što nisam znala da posjedujem. Rekla bih da se Bog savršeno očitovao kroz radionice časnih sestara. Nikada nisam mogla sudjelovati u aktivnostima u kojima se izlažem pred ljudima. Na Cresu se u meni nešto promijenilo,

U početku mi se činilo da će osam dana uistinu dugo trajati. Na kraju dani su prolazili samo tako, jureći prebrzo, a u nama su se skupljali plodovi misa, klanjanja, molitve krunica i časoslova.

jednostavno se u meni nešto probudilo, upoznala sam dio sebe kojeg nisam bila svjesna, uživala sam u izmišljanju scenskih nastupa i pokreta, predstavljanju svoje grupe.

Nadalje, moram izdvojiti vlč. Pavu Martića koji je uvijek bio tu za nas, za svako naše pitanje, za razgovor, ispovijed ili bi nas barem nasmijao svojom djetinjom radošću i smijehom. Samo Bog zna koliko je nama mladima to

potrebno. Razumijevanje, otvorenost i pastir koji nas želi voditi Božjim putem. Ne mogu nikako izostaviti benediktinski samostan koji smo posjetili. On odiše takvom Božjom prisutnošću, a lica njegovih službenika zrače čistoćom i Božjom blagošću. Divno iskustvo, taj samostan i časne sestre koje sam tamo upoznala urezali su se u meni. Taj mir, sigurnost i hrabrost koju su u meni pobudili da uvijek i ispočetka bez obzira

na okolnosti odgovaram »da«
na Božji poziv.

Očarala me i plaža u
Lubenicama, izlet koji je
bio pun pogodak, predivno
iskustvo i spoznanje kakvu
nam je predivnu prirodu i
zemlju Bog stvorio te dao
na korištenje. Na kraju, moram
spomenuti kuhinju
časne sestre Božane. Moje
zagorsko nepce naviknuto
na piletinu i mlince bilo je
potpuno razoružano njezi-

**Na Cresu se u meni nešto
promijenilo, jednostavno
se u meni nešto probudilo,
upoznala sam dio sebe kojeg
nisam bila svjesna.**

nom kuhinjom, posebno
krumpirušom, što je u
meni pobudilo želju da je
naučim napraviti. I svakako,
posebno velika hvala časnim
sestrama Slavici i Jeleni koje
su u predanosti i ljubavi
strpljivo s nama bile, radile,
prepoznavale naše potrebe
i postale dio nas. Njihova
radost na licu potvrđa mi
je da je čovjek najsretniji i
uistinu ispunjen kada živi
Božji poziv upućen njemu.
Još jednom, hvala im na
takvom primjeru! Cres je za
mene bio blagoslovljeno i
predivno iskustvo – riječ koju
sam toliko puta spomenula u
ovom tekstu. Tom se iskustvu
radujem i želim ga ponoviti
sljedeće godine, ako je ikako
moguće s istom ekipom! ■

A flock of white birds is flying across the sky. The background shows a mountain range under a sunset sky with a purple and orange gradient. The birds are scattered throughout the scene, some in the foreground and some in the distance.

Kad sam rekao Isusu:

»Tako sam daleko od mjesta
gdje me želiš«,

nježno je odgovorio: »U redu je.

Važno je da Otac, ti i ja hodamo zajedno.«

Kad sam rekao Isusu: »Ne znam tko sam«,

nježno je odgovorio: »U redu je.

Ja znam tko si.«

Kad sam rekao Isusu: »Moja djela ne

odražavaju moje srce«,

nježno je odgovorio: »U redu je. Moja to čine.«

Kad sam rekao Isusu: »Misli su mi iskvarene«,

nježno je odgovorio: »U redu je.

Posluži se mojima neko vrijeme.«

Kad sam rekao Isusu: »Ne znam voljeti«,

nježno je odgovorio: »U redu je.

Podučavat ću te besplatno.«

BOŽJI POZIV U SVIJETU GLAMURA

Na korak posvećenja svog života Isusu odlučila se nakon iskustva doživljena prilikom posjeta svetištu u Fatimi koje je »potreslo« cijeli njen život.

Autorica: Antonija Zidarić

Poznata španjolska glumica i model Olalla Oliveros napustila je industriju zabave i pridružila se Redu svetog Mihaela u Španjolskoj. Kaže: »Bog me pozvao, a njegov poziv se ne odbija!«

Prvog svibnja 2014. bilo je točno četiri godine otkako se Olalla Oliveros obratila te je ove godine otišla u samostan. Odlučila je progovoriti o svojoj odluci predanja svoga života Kristu. Na taj korak posvećenja svog života Isusu odlučila se nakon iskustva doživljena prilikom posjeta svetištu u Fatimi koje je »potreslo« cijeli njen život. Olalla je ispričala kako je, vrativši se u gužvu Madrida nakon tri dana provedena u Fatimi, osjetila poseban mir

i snagu. Shvatila je tada da je to Bog koji joj daje tu snagu i svjetlo. A iz glave joj nije izlazila slika nje kao redovnice. Upitala je: »Gospodine, kako može biti da me pitaš da te slijedim?« Tad ju je obuzela neizmjerena sreća. Otišla je na misu, ispovjedita se i razgovarala o tome sa svećenikom. Njezina je sreća zbog tog Gospodinova pitanja bila neizmjerena i svaki put kad bi pokušala s njim razgovarati, od sreće i radosti ništa nije mogla izreći. Svjedoči: »Gos-

podin je uvijek u pravu. Pitao me hoću li ga slijediti, a ja nisam mogla odbiti.«

Olalla, danas 36-godišnjakinja, nikada se nije zamišljala u ulozi redovnice. »Sanjala sam o tome da budem glumica i dobro mi je išlo«, priznala je. No ipak zaključuje da istinsku sreću i radost ne može dati ni kauboj, ni novi dečko, ni izjava kako je lijepa, ni vi-soke pete, nego samo Bog koji ispunja naše živote kada slijedimo njegovu poticaje. ■

Fra Ivane, možeš li našim čitateljima ispričati malo o svome životnome putu do redovništva i svećeništva. Kada si osjetio duhovni poziv?

– Rođen sam u brojnoj obitelji u Janjevu na Kosovu. Do srednje škole redovito sam sudjelovao u životu župe: zbor, ministriranje... Od 15. godine počeo sam se intenzivnije baviti glazbom i družiti s prijateljima, što me sve pomalo odvučlo od sakramentnog života. No negdje u dvadesetim godinama ponovno sam počeo tražiti smisao života. Za to vrijeme završio sam srednju medicinsku školu i bavio se glazbom te s prijateljima planirao snimanje albuma. Već smo počeli svirati i na koncertima. Sve je to bilo lijepo, ali u meni su se rađala pitanja o smislu života i je li to ono čime se trebam baviti. Osjetio sam neku prazninu u sebi. Zato sam počeo intenzivnije čitati Sveto pismo. U čitanju sam imao snažan susret s Božjom Riječi te sam se jedno vrijeme pitao što bi bilo kad bi čovjek stvarno zaživio to što piše unutra. Pitao sam se ima li uopće netko tko s ozbiljnošću prihvaća Riječ Božju. Tada sam vidio da je Riječ Božja istina

OD GITARE DO SAMOSTANA

Razgovor vodio: **SUSRET**

Vjerojatno su mnogi od vas čuli za fra Ivana Matića, zvanog Đoni, rodom iz Janjeva. Svojim poznatim osmijehom i s gitarom u ruci već kao bogoslov svjedočio je ljepotu poziva i života s Bogom. Njegov franjevački put obilježen je evangelizacijom mladih, studenata i radničke mladeži, pripravom katekumena za sakramente, a na poseban način radom s Franjevačkom mladeži (Frama) i Franjevačkim svjetovnim redom (OFS). Od 2013. godine u Kući susreta Tabor u Samoboru pomagao je fra Zvezdanu Liniću, a nakon njegove smrti preuzeo je brigu za seminare, duhovne obnove i osobne susrete. U razgovoru za naš časopis progovara malo osobnije o sebi, ali i o drugim važnim temama.

i snaga i da je meni upućen poziv da pred tom Riječi dadnem Bogu svoj odgovor. Počeo sam više s osobnijom molitvom i dogodila mi se prekretnica. Otkrio sam da je Isus živ i njegova Riječ da je istina, a da su sakramenti darovani čovjeku. Polako sam se vraćao Crkvi, ali sada cijelim srcem. Tada se još nije radilo o duhovnom zvanju, nego sam nastojao živjeti vjeru i sakramente. Naravno,

počeo sam si postavljati pitanje: *Kako odgovoriti na tu ljubav koju sam susreo i koja mi je darovana?* Do tada nisam poznavao franjevce. Otkrio sam svetog Franju, njegov način života i iskustvo kada je kao mladić susreo Gospodina, što je dovelo do promjene u njemu. Meni je to bilo veoma blisko iskustvo. Rekao sam: *Franji se to dogodilo u 13. stoljeću, a meni se to dogodilo 1989.* Znakovita mi je bila ta

spoznaja da je Isus isti jučer i danas i u vijek. Tako sam poželio biti franjevac.

Neovisno o državama i socijalnim prilikama, snaga evanđelja svugdje je prisutna jer zahvaća srce

Kako se u srcu može osjetiti ta sigurnost da te Bog uistinu poziva na posvećeni život? Sjećaš li se trenutka kada si sebi rekao: To je to... Odazivam ti se, Gospodine.

– Kad sam otkrio kako je Franjo odgovorio i sve ostavio iza sebe, pitao sam se bih li i ja to mogao učiniti? To je bio period moga ispitivanja. Tada sam imao oko 21–22 godine. Iznutra sam bio otvoren za sve mogućnosti. Kroz to vrijeme imao sam

Završio si srednju medicinsku školu. Jesi li na praksi u bolnici imao iskustva s bolesnima i umirućima i je li ti to pomoglo da bolje upoznaš Božju prisutnost u bolesnima i poticaj na služenje potrebitima kroz duhovni poziv?

– Za vrijeme srednje škole imali smo praktični dio obilaska bolesnika. Taj susret s patnicima, bolesnima i umirućima daje svijest da život prolazi te potiče na pitanja o

za posvećeni život. Onda sam smatrao da će i tada biti prilike da kao franjevac budem na pomoći s onim što sam naučio u srednjoj medicinskoj školi. Kasnije se malo i dogodilo da sam se u novicijatu brinuo za bolesne i starije fratre. No studij i formacija odveli su me na drugu stranu što se tiče samog poslanja, ali i danas kao svećenik susrećem bolesne osobe i one koji trpe. Kroz *Kuću susreta Tabor* prolazi jako puno ljudi koji su bolesni na tijelu i na psihi, kojima je potrebna pomoć. Sada vidim da moje svećeništvo uključuje i brigu o bolesnima.

Opovijerenje u Bogu
Mladi su često doživljavali da im pjesma puno više govori o toj nekoj poruci koju traže, npr. o smislu života, o evanđelju, o životu svetog Franje... Kroz pjesmu su doživljavali navještaj.

svoga duhovnika svećenika koji me pratio. U sebi sam doživljavao spremnost na ono što Gospodin uistinu želi od mene. Nakon otkrića svetog Franje i tog radikalnog načina života, u meni se zapalila ta vatra da jednostavno nisam mogao misliti ni na što drugo nego samo na to da sebe posve dadnem Gospodinu koji se meni potpuno darovao. Želio sam uzvratiti ljubav koju sam doživio i susreo tako da stvarno dadnem svoj život za njega. To je bilo toliko jasno u srcu da više nije bilo sumnje na što me Gospodin poziva.

smislu života. To mi je pomoglo jer sam mislio dalje nastaviti studij medicine i raditi na tome području jer sam u sebi osjećao poticaj da budem blizu potrebitima. Kasnije kada sam otkrio duhovni poziv, spoznao sam i tu duhovnu blizinu za potrebite. Taj osjećaj za bolesne je dar Božji. S druge strane, kasnije kada sam se tražio, mislio sam je li briga o bolesnima stvarno područje kojem se trebam posvetiti ili trebam otići kao misionar i pomagati? Dakle sve je to bilo u meni. Imao sam 21 godinu i razmišljao sam o svemu tome sve dok se nije pojavilo zvanje

U mladosti si se bavio glazbom, ali i danas ona je dio tebe. Može li se glazbom naviještati i svjedočiti?

– To je zanimljivo. Prije ulaska u samostan bavio sam se glazbom i to mi je bilo najvažnije. Spomenuo sam da je od petnaeste godine sav moj život bio u glazbi. Ali kasnije u redovništvu pomislio sam da mi to neće trebati: *Eto, bit ću u samostanu i neću svirati*. Tada još nisam poznao način života u redovništvu. Međutim odmah sam u postulaturi i novicijatu vidio važnost glazbe. Mi mladi franjevci u novicijatu počeli smo pjevati u našem malom zboru, a kasnije smo počeli osnivati bend koji je od početka rata 1991. godine bio sasvim nešto novo. Kao

SVETI Isus Tabor potrebiti

bogoslovi došli smo do ideje da glazbom molimo za mir. Tako je nastao *Franjevački band aid* i pjesma *Molimo za mir*. Televizija je snimila TV spot. To je bila novost. Kao bogoslovi u vrijeme rata često smo znali biti uz prognanike, ranjenike... Zvali su nas jer je tada bilo zanimljivo kako franjevci pjesmom donose poruku mira. No potom se dogodilo da su se mladi koji su nas upoznali počeli skupljati i dolaziti na naše susrete. Tako je 1992. započeo naš rad s mladima i to je godina početka franjevačke mladeži ili *Frame*. Mladi su te naše pjesme prepoznali kao svoje. Ja sam već tada napisao pjesme o pozivu, o svetom Franji... Na taj način ljudi su upoznavali franjevačku duhovnost. Mogu reći da su mladi često doživljavali da im pjesma mnogo više govori o nekoj poruci koju traže, npr. o smislu života, o evanđelju, o životu svetog Franje... Kroz pjesmu su doživljavali navještaj. Tako su mi neki

BOGOSLOVI

bom želim poč

ETDUH
Isus

znali reći da su im neke pjesme donosile spoznaju o njima i o njihovu pozivu, npr. pjesma *Učitelju, gdje stanuješ* ili *Brate moj* ili *S tobom želim poč.*

Danas se puno govori o potrebi svjedočenja vjere primjerom. Što za tebe znači svjedočiti svoj redovnički i franjevački poziv?

– Često govorim o autentičnosti života. Ono što je nas zahvatilo, onaj navještaj koji smo primili treba autentično živjeti u svom pozivu. Npr. kao franjevac

Ja
MIR
MOJ
živ

žji
FRANJEVAČKI

Gdje nema autentičnosti života, ni poruka ne može biti autentična. Poruka evanđelja je autentična ako to čovjek živi. Ako pričamo o molitvi, čovjek treba moliti; ako pričamo o posluživanju i pomoći drugima, to trebamo konkretno djelima učiniti.

ngel
zacyu
bom želim poč

i kao svećenik živjeti svoje poslanje, biti na usluzi ljudima, da ono što svjedočimo u propovijedima i duhovnim obnovama stvarno prati život. To ljudi jednostavno osjete, a ne da se dogodi ono što se zna reći: *Jedno se priča, a drugo se živi*. Gdje nema autentičnosti života, ni poruka ne može biti autentična. Poruka evanđelja je autentična ako to čovjek živi. Ako pričamo o molitvi, čovjek treba moliti; ako pričamo o posluživanju i pomoći drugima, to trebamo konkretno djelima učiniti. Tada ta poruka postaje autentična i ljudi to dožive u susretima i duhovnim obnovama. To je meni poziv da živim svoje franjevaštvo i svećeništvo kako bih dopustio da Gospodin po meni djeluje da ljudi mogu otkrivati evanđelje kao autentičnu poruku života.

U Rimu si bio na dužnosti generalnog asistenta franjevačkog reda i franjevačke mladeži, koju si obavljao od 2000. do 2013. godine. Susretao si se s mladima iz cijeloga svijeta. Traže li ljudi i danas Boga u ovome konzumističkom i sekulariziranom svijetu i razmišljaju li o duhovnom pozivu?

– U osobnim susretima puno sam puta vidio da mnogi ljudi iskreno traže smisao života jer

ih taj konzumizam i sve što se događa u svijetu umara. Dok nam se s jedne strane ovaj svijet predstavlja kao svijet hedonizma i relativizma, dotle sam s druge strane u različitim zemljama svijeta i u različitim socijalnim prilikama vidio u mladih, ali i ostalih generacija unutarnju čežnju za smislom, istinom, za onim istinskim vrednotama. To me radovalo jer iako su izvana mnoge stvari izgledale negativne, ipak se uočavao kvasac u ljudima i istinska čežnja za Bogom. Neovisno o državama i socijalnim prilikama, snaga evanđelja svugdje je prisutna jer zahvaća srce.

Nakon smrti fra Zvezdana Linića preuzeo si brigu za Kuću susreta Tabor u Samoboru. Iz iskustva susreta s ljudima i vođenja duhovnih obnova što primjećuješ da ljude u Hrvatskoj danas najviše muči, a osobito tu mislim na mlade?

– *Kuća susreta Tabor* od početka 1997. godine stvarno je kuća susreta. Tu ljudi dolaze, međusobno se susreću, susreću živu Crkvu, ali i Gospodina. Kao što sam spomenuo prije, mladi traže duboki istinski smisao života. U *Tabor* dolaze mnogi koji su prošli određeni način života, tj. kako se kaže, prošli su sve i svašta i vidjeli su besmisao takvoga načina

života. I naravno, onda traže smisao. Također ima i onih koji su u raznim ovisnostima te se žele izvući iz toga. Drugi traže i svoje zvanje. Ima dosta mladih koji prolaze kroz *Kuću susreta* i u razgovorima čujem njihova pitanja imaju li duhovni poziv ili poziv na brak. U duhovnoj obnovi traže odgovore na ta pitanja. Kroz sve ovo vrijeme vidio sam neke koji su otišli u vanjske svećenike, zatim dominikancima, karmelićanima i karmelićankama. S druge strane isto i obiteljski život. Mladi nam dolaze kao zaručnici te se žele pripremiti za brak duhovnom obnovom. Zna se dogoditi da se ovdje na *Taboru* dvoje mladih nađu i tu otkriju poziv na brak i obitelj.

Možeš li na kraju našim čitateljima uputiti poruku ohrabrenja na njihovu putu traženja i otkrivanja ljepote života s Bogom.

– Bez obzira na to što nam se može dogoditi kroz život, ne treba gubiti povjerenje u Boga, nego vjerovati da je Bog uvijek s nama, da nam može oprostiti i dati novi smisao života. Otvorimo svoje srce da vjerujemo ono što nam Isus govori i ono što čini za nas. U današnjem svijetu kako god bilo teško zbog različitih izazova u kojima smo mi, a osobito mladi, da na koljenima pred Isusom crpe tu snagu i sakramentnim životom svjedoče živoga Boga. ■

Preko Afrike do duhovnog poziva

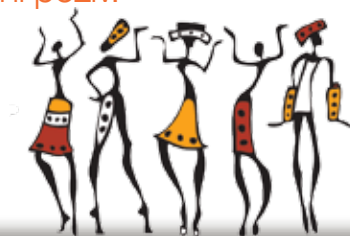
Autorica: Ivančica Fulir

U mnogim crkvama diljem Lijepe naše autorica ovog članka, Ivančica Fulir, predstavljala je udrugu »Anđeosko srce« koja je utemeljena za pomoć djeci siromašne afričke države Benina. Na tim susretima župljani, a osobito djeca, slušali su o životu u Africi, osobito o životu svojih malih vršnjaka. Svjedočanstvo Ivančice i članova udruge otvorilo je srca mnogih dobrih ljudi da pomognu djeci te afričke zemlje. Neprofitnu udrugu »Anđeosko srce« osnovali su ljudi koji su se osobno uvjerili u teške životne uvjete u Beninu i odlučili djelatno pomoći. Posjet nekolicine Hrvata toj neobično lijepoj zemlji, koja je ujedno i nevjerojatno siromašna (među najsiromašnijima je u svijetu), ostavio je dubok trag u njima. A u Ivančici rodio se duhovni poziv.

Opće je poznato da Bog piše pravo krivudavim stazama, ali da ću završiti na drugom kontinentu kako bih osje-

tila njegov poziv nije mi bilo ni na kraju pameti. Bog je skrenuo moj život u smjeru Afrike darovavši mi odmalena ljubav prema tom kontinentu,

Jednostavno sam gorjela i nešto neobjašnjivo me vuklo prema Africi, prema Beninu, prema djeci koju sam već u jednom kratkom prijašnjem posjetu upoznala i zavoljela.

prema tamošnjim ljudima. Ipak odluku da odem volontirati kod Marijinih sestara čudotvorne medaljice u Benin na godinu dana nisam donijela olako. U svojoj župi Presvetog Srca Isusova u Zagrebu kod p. Pavina prijavila sam se na Ignacijanske duhovne vježbe u svakodnevici. Pred sam kraj tih vježbi odlučila sam krenuti prema Beninu. Meni pomalo neočekivano, stiglo je puno protivština tom odlasku u Benin, no odluka je bila donesena i da se svijet doslovno urušio, odlazak ne bi došao u pitanje. Jednostavno sam gorjela i nešto neobjašnjivo me vuklo prema Africi, prema Beninu, prema djeci koju sam već u jednom kratkom prijašnjem posjetu upoznala i zavoljela. Valjalo se izboriti za taj korak. Važna podrška u tim trenucima bili su mi p. Matić i p. Pavin sa svojim savjetima, molit-

vama... Stigavši u Benin, moje prvo odredište bio je Biro i internat sa 60-ak djevojčica za koje se Marijine sestre brinu. Mjesto na sjeveru zemlje gdje se kršćani mogu nabrojiti na prste jedne ruke, gdje nema civilizacije kakva je nama poznata, gdje je okruženje surovo i opasno. Teški su bili prvi tjedni prilagodbe, jako teški, i da oko mene nije bilo Njegovih najmanjih i Njegove ljubavi preko te djece, rekla bih neizdrživi. Sjećam se kako je jednu večer malena Agnes otišla i kleknula pred Gospin kip i počela moliti krunicu za moje zdravlje, da mi temperatura padne, i kako su joj se pridružile Gladys, Fidelia, Falie... Malene moje... sigurna sam da i dalje mole Gospu da me čuva... U toj okrutnoj sredini u dva mjeseca došla sam do kraja svojih snaga, fizičkih, psihičkih, duhovnih. I tada mi nije preostalo ništa drugo nego mu to iskreno priznati i reći: »Dalje ti, Isuse, jer ja ne mogu. Vjerujem da si me ti doveo na ovaj kraj svijeta i što sad još hoćeš od mene?! Dalje sama ne mogu! Sada ti radi sa mnom što hoćeš, ali

zbog tebe i dalje ostajem ovdje.« I tek tada je moja Afrika dobila novi život. Okrutnost područja nije nestala, štoviše pojačavala se, ostajali smo bez vode na 50 °C, trebalo se boriti za bebe i djevojčice koje su stizale i tražile spas od svojih stravičnih sudbina, a svakidašnji život je kao mlin koji melje i melje i ne prestaje: ustaj u 5, pumpaj vodu za tuširanje, pripremaj obroke za djecu, odlazi u polje i obrađuj ga do podne dok sunce ne postane prejako, pa sudjeluj u pripremi ručka, pa pumpaj i nosi vodu za pranje rublja, pa za zalijevanje vrta ako želimo što i ubrati, pa pomaži u dispanzeru, zamataj rane, pa uči s djecom, pa ispravljaj zadaće, pa idi u nabavu... večer je tu, 23 su sata, a ostalo je još toliko toga... Ali kao da se svakim danom povećavala i snaga u meni s kojom sam mogla živjeti i raditi. Nakon tri mjeseca preselila sam se na jug zemlje u mjesto Affamey u kojem Marijine sestre žive s djevojčicama koje su svi napustili ili koje su siročad. Vjerovala sam bit će barem malo lakše na jugu: civilizacija je tu, ponekad imamo i struju, tekuću vodu, vratit ću izgubljene kilograme, sestre u selu djeluju 25 godina, ima puno kršćana. Ali onda Afrika ne bi bila Afrika. Tu nema lakoće. Uhodanu svakidašnjicu pokušali su poremeliti pripadnici vudua, vračevi sa svojim ceremonijama, pa su

U toj okrutnoj sredini u dva mjeseca došla sam do kraja svojih snaga, fizičkih, psihičkih, duhovnih. I tada mi nije preostalo ništa drugo nego mu to iskreno priznati i reći: »Dalje ti, Isuse, jer ja ne mogu. Vjerujem da si me ti doveo na ovaj kraj svijeta i što sad još hoćeš od mene?! Dalje sama ne mogu! Sada ti radi sa mnom što hoćeš, ali zbog tebe i dalje ostajem ovdje.« I tek tada je moja Afrika dobila novi život.

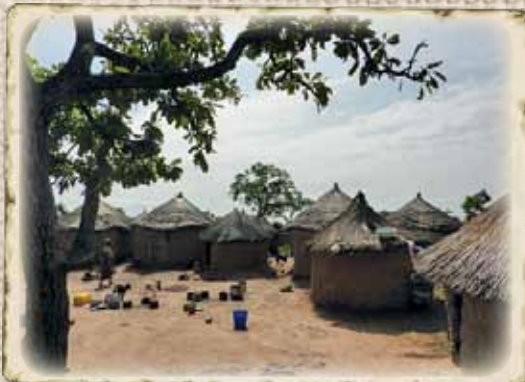
nas potom potresle poplave i epidemija od koje je u susjednom selu umrlo više od stotinu djece u 10-ak dana. Bili su to dani novog šoka, intenzivne molitve i približavanja Bogu. Časne sestre, djeca i mještani oduševljavali su me otvorenošću Bogu i porukama pape Franje.

Uskoro se približila proslava 25-godišnjice prisutnosti naših misionarki i zavjeti mladih sestara Afrikanki.

Upravo u to vrijeme u mojoj duši počeli su se javljati novi potresi. Redovnički poziv! Ma ne, to sam si samo umislila zbog okruženja, zbog fasciniranosti misionarkama i njihovim životima koji je svaki poseban himan Bogu. Njih je odaziv »Evo službenice Gospodnje« odveo čak do daleke Afrike kako bi u tišini desetljećima prenosile njegovu ljubav radeći i trpeći za najugroženije. To nije za

mene, pa nemam 18 godina, imam lijep, ureden život, završen fakultet, menadžerski posao koji volim, prijatelje, putovanja... Sjećam se kako sam s. Dorotei u tim previranjima rekla: »Pa zar ću cijeli svoj život jesti kisele žgance i japankom ubijati škorpione pokraj kreveta?! E neću!« I njezina munjevita odgovora: »E hoćeš. Ako je to volja Božja, hoćeš, i to ćeš činiti radosno!« Uslijedili su tjedni bez spa-

vanja, tjedni ispunjeni nemiro, propitkivanjima. Ne mogu sada praktički preko noći osjetiti Božji poziv. Ipak sam ja iz isusovačke župe i iako isusovci kažu da je lijepo moje ponekad i djetinje povjerenje u Boga, naučili su me da ponekad uključim i razum. Vratila sam se na okrutan, ali u isto vrijeme i predivan sjever zemlje i prestala govoriti o pozivu i tražila njegove znakove, njegovu potvrdu. A Bog

je nastavio činiti svoje. Prošlo je još nekoliko mjeseci prije povratka u Lijepu našu. To su bili najradosniji mjeseci provedeni u mom Beninu. Nakon povratka uslijedila je i potvrda poziva na klanjanju u mojoj župi. »Da, Gospodine, evo me. Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj, i ako je volja tvoja, hoću jednoga dana primiti i misijski križ kao Marijina sestra, i to radosno!«

Na kraju donosim nekoliko događaja iz Afrike koji nas sve mogu dotaknuti i zamisliti.

Bez vode

Već mjesecima vodimo svojevrsni rat s generatorom i bunarom zbog vode. Nekoliko sam se puta uistinu zabrinula kako ćemo dalje, ali nekako bismo se uvijek snašli, ili bi generator proradio pa bi pola sata na dan izvlačio vodu, ili bi došli dečki i pumpali vodu iz bunara. A onda se naš novi polovni generator premorio i prestao je raditi, a u bunaru je puknula željezna konstrukcija i nismo mogli pumpati vodu van. Što sad? Dnevne temperature probijaju sve granice, sunce i dalje neumorno prži. Ima nas više od 80, treba nam voda za piće, za vrt, za pranje jer iako smo u središtu Afrike, kod Marijinih sestara svi i sve uvijek mora biti čisto i uredno kao da smo u Europi, u protivnom razne

bolesti odmah bi nas poharale. Časne otvaraju podzemna spremišta kišnica. No i to smo za jedan dan potrošili. Pitam s. Genovie što ćemo sada. Kaže ona: »Bog nas nije nikada dosada ostavio, neće ni sada. On će nešto smisliti. Malo ćemo više moliti.« Djeca me uvjeravaju: voda će doći, Bog je dobar, Bog je velik. Četiri dana generator nije radio, bunar je bio potrzan, ali Bog ih/nas ni ovaj put nije ostavio. Ovdje je u zadnjih nekoliko mjeseci kiša pala svega nekoliko puta i to su bili pljuskovi koji su trajali po nekoliko minuta. A ova četiri dana dok nismo popravili generator i bunar te dok smo bili bez vode kiša je padala svaku noć. Spremišta bi se svaku noć napunila toliko koliko

nam je bilo potrebno za održavanje čistoće, zalijevanje vrta i za piće. Jest da je kišnica malo mutna i ima okus po zemlji i nakon pročišćavanja jer ovdje uz kišu puše snažan vjetar koji je miješa s pijeskom, ali nitko nije prigovarao i time smo bili zadovoljni. Tada sam se sjetila koliko se u Hrvatskoj ljutimo kada nam isključe vodovod na nekoliko sati zbog nekih nama nevažnih popravaka. A frižider s obiljem ohlađene vode i/ili soka na dohvat nam je ruke i sasvim sigurno nećemo umrijeti od žeđi, a prigovaramo. Ovdje smo četiri puna dana bili bez pitke vode i nitko nije prigovarao, svi smo se potpuno predali u Božje ruke, a on nas uistinu ni ovaj put nije ostavio.

U to vrijeme u mojoj duši počeli su se javljati novi potresi. Redovnički poziv!

Evo i drugoga dirljivog događaja

Pjesma – melem za dušu

Djevojčice, pogotovo one malene, često se prije spavanja znaju rasplakati, nedostaje im pažnje, nježnosti, ljubavi. I tako jednu večer u svojoj sobi čujem tihi plač jedne od njih. Dižem se iz kreveta, ali nisam stigla ni do vrata kada sam čula jedan glas kako počinje nježno pjevati.

To je pjevala djevojčica od svojih 16-ak godina. Pjevala je uspavanku i nježno milovala drugo maleno Božje stvorenje koje plače. Pjevala je tako dobrih pola sata sve dok malena nije zaspala.

Takve pjesme su posebne. Tada glasovi koji izlaze uopće ne nalikuju na one u svakidašnjici. Toj djevojčici ton se potpuno promijenio. To nije svakodnevna uobičajena pjesma. Pjevala je iz dubine svoje duše i to se osjetilo. Ne postoje riječi kojima bi se opisali takvi trenutci. ■

Je li to POZIV, POSAO ili zanimanje?

Autor: fr. Anthony Bannon S engleskog prevela:
Preuzeto s www.vocation.com Antonija Zidarić

Današnji sekularizirani mentalitet društva više ne razumije ljepotu i bogatstvo duhovnog poziva. Promatra ga kao neki najobičniji posao ili zanimanje koje se odrađuje poput svih drugih zanimanja. No istina je ipak malo dublja. Vjerujem da će ti ovaj tekst pomoći da bolje razumiješ značenje duhovnog poziva, ali i poziva općenito.

Postoji jasna razlika između poziva i zanimanja. Ipak oni se međusobno ne isključuju i ustvari se preklapaju. Zanimanje je mnogo uži pojam koji upotrebljavamo kako bismo označili karijeru ili određenu sposobnost koju smo razvili, obično s ciljem zarađivanja za život i na neki način pridonosa dobroti društva, ali uvijek smatrano u horizontalnoj dimenziji.

Ne morate vjerovati u Boga kako biste odabrali zanimanje i ostvarili ga na izvanredan način, kako biste radili jako dobro i za druge u tom procesu.

Osoba može nesmetano odabrati i promijeniti zanimanja budući da su glavne uporišne točke njegove sklonosti, vlastita korist i mogućnosti koje ima. Ali kad upotrebljavamo riječ poziv, uvodimo vertikalnu dimenziju u svoj život, pogotovo u proces razmišljanja i odluka, budući da kada je riječ o pozivu, uporište je Božja volja. Vjerujemo da nas on poziva da učinimo to sa svojim životom. Svrha za koju nas je stvorio odnosi se i na spasenje vlastite duše i na spasenje drugih. Dakle poziv nije nešto od čega odustajemo zbog hira budući da to nije nešto u što se ide ola-

ko. U slijedenju poziva glavno je pitanje što Bog želi, a ne što mi je draže. Stoga bi bila velika pogreška prići pozivu za svećenički ili posvećeni život, ili pozivu za brak, misleći samo na sebe, a ne biti spremni obvezati se. »U dobru i u zlu« jer znamo da nas Bog želi vidjeti u svemu.

I tako, ako dođe do sukoba između našeg zanimanja i poziva, poziv uvijek mora pobijediti. Udana osoba koja zna da će netom dobivena prilika u karijeri vjerojatno uništiti njezin brak mora se odlučiti za svoj bračni poziv, čak i pod cijenu svoje karijere.

U slijedenju poziva glavno je pitanje što Bog želi, a ne što mi je draže. Stoga bi bila velika pogreška prići pozivu za svećenički ili posvećeni život, ili pozivu za brak, misleći samo na sebe, a ne biti spreman obvezati se.

Liječnik kršćanin slijedit će svoj kršćanski poziv ako odbije napraviti određene nemoralne postupke, pa čak i pod cijenu svoje medicinske karijere. Ako svećenika koji je postigao velik uspjeh u određenoj službi njegov biskup zamoli da služi u nekom drugom području, on mora slijediti svoj svećenički poziv koji uključuje poslušnost svom biskupu, radije nego svoj »uspjeh« u određenom području.

Kada trebaju mladi ljudi odgovoriti na Božji poziv, odnosno

kada valja ući u sjemenište ili u crkveni red? S općeg gledišta odgovor bi bio: odmah sada, odnosno čim čuješ poziv i promišljeno dođeš do zaključka da je poziv autentičan, trebao bi djelovati po tome. U svakodnevnom životu, kad god Bog od nas traži da nešto napravimo, moramo ga pratiti brzo i velikodušno. To je opće načelo, ali kada smo suočeni s konkretnim pojedincem, nekoliko čimbenika i okolnosti može utjecati na odgovor. Za nekoga tko je još uvijek maloljetan

želje njegovih roditelja glavni su čimbenik u njegovoj odluci i on treba njihovo dopuštenje za bilo koji konačan korak. To se primjenjuje na tinejdžera koji je još u srednjoj školi, a želi ići u sjemenište, ili na onoga koji je nakon završene srednje škole još uvijek maloljetan i želi ući u sjemenište. Na roditeljima je da prosude je li njihovo dijete dovoljno zrelo ili će njegova prirodna privrženost smetati itd. Sve u svemu, važan stav za svaku mladu osobu je njegovanje velikodušnosti s Bogom. Baš kao i Samuel u Bibliji (1 Sam 3,10): »Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša!«

Giovanni Peragine: Želim svjedočiti Isusovu blizinu za svakoga čovjeka

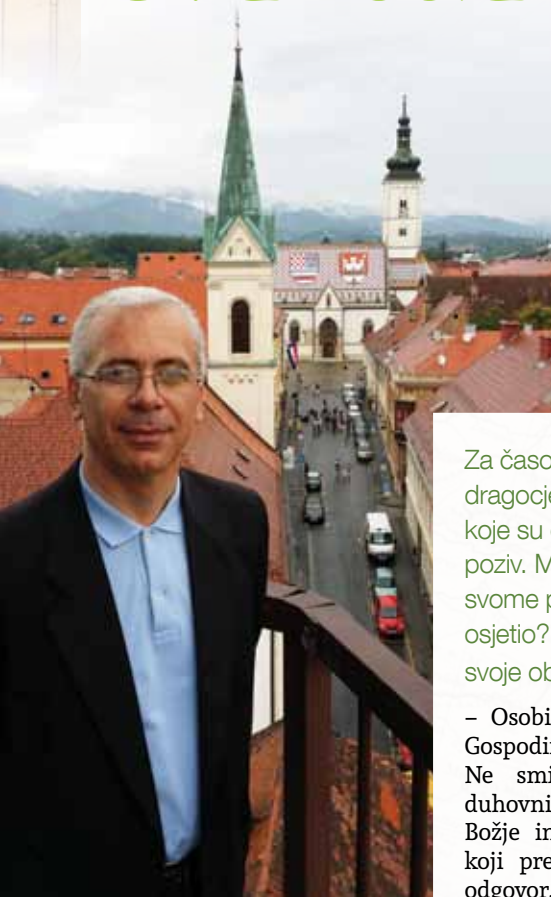
Razgovor vodio: Susret

Naš sugovornik, Giovanni Peragine, Talijan, redovnik barnabit, već dugi niz godina djeluje u Albaniji kao misionar, a odnedavno je i predsjednik Unije europskih konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica. Kao skromni misionar svjedoči radost i ljepotu duhovnog poziva.

Za časopis Susret veoma su dragocjena iskustva osoba koje su odabrale duhovni poziv. Možeš li nešto reći o svome pozivu? Kada si ga osjetio? Jesi li imao potporu svoje obitelji?

– Osobito bih želio zahvaliti Gospodinu za dar poziva. Ne smijemo zaboraviti da duhovni poziv dolazi od Božje inicijative. On je onaj koji predlaže i iščekuje naš odgovor. Za svoje iskustvo

moгу reći da nije bio točno određen trenutak u životu kada sam osjetio poziv, nego splet okolnosti koje su mi pokazale da me Gospodin poziva na nešto posebno. U početku je moja obitelj bila indiferentna. No sigurno je u mame bila velika želja da idem putom redovništva i svećeništva. Od malena me je povezala s ocima barnabitima koji su djelovali u mome rodnome gradu Altamuri u Italiji gdje sam pohađao osnovnu školu. Nakon nenadane majčine

Crkva sv. Barnabe u Milanu (Italija)

Pastoralni centar Agora u Milotu (Albanija)

smrti nastavio sam i dalje svoje oblikovanje prema duhovnom pozivu. Tek nakon svih tih događaja osjetio sam blizinu ostalih članova obitelji, koji su danas ponosni na mene što sam odabrao ovakav način života.

Ti pripadaš redu barnabita. Tko su oni i koja je njihova karizma?

– Službeno ime moje kongregacije je *Regularni klerici svetoga Pavla*, pučki zvani barnabiti, po njihovoj crkvi sv. Barnabe u Milanu. Vjernici su ih u početku nazivali oci svetog Barnabe, a s vremenom barnabiti. Utemeljio ih je sveti Antonio Maria Zaccaria, mladi liječnik iz Cremona. To je bilo osobito vrijeme Crkve. Godine 1533., kada je odlučio s malom grupom prijatelja dati svoj doprinos reformi

Duhovni poziv dolazi od Božje inicijative. On je onaj koji predlaže i iščekuje naš odgovor.

Crkve. Odlučno se borio protiv polovičnosti i duhovne mlakosti te je imao živu potrebu za apostolatom. U životu je imao tri ideala: euharistiju, Raspetoga i sv. Pavla. Umro je sa samo 37 godina ostavljajući Crkvi i svojim duhovnim sinovima veliku obvezu: *Želim da postanete ne mali, nego veliki svetc*i.

Na europskoj razini ti si predsjednik Unije europskih konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica

(UCESM). U tom smislu veoma dobro poznaješ europsku, ali i svjetsku situaciju. U Europi se primjećuje smanjenje broja duhovnih poziva. Često su razlozi nesigurnost i mentalitet ovog liberalnog svijeta koji želi pokazati besmislenost posvećenog života. Kako pomoći mladima da odgovore na poziv?

– U čitavoj Europi, ne odvajajući Istok ili Zapad, prolazi se kroz dugo razdoblje promjena u

različitim područjima osobnog i društvenog života. Te promjene uključuju i religioznu dimenziju te time i crkveni život. Čini mi se bitnim naglasiti da ove promjene ne smiju biti razlogom žaljenja za prošlošću, nego prilika i poticaj da se otvore novi načini

navještaja Kristova evanđelja. Mijenjaju se kulture, načini života, odnosa i komunikacije, ali nikada se ne smanjuje niti mijenja želja u ljudima, a osobito u mladima, da traže smisao svoga života i da se uključe u nešto *puno veće* što ih ispunja i obogaćuje.

Naš zadatak na području promocije zvanja i odgoja je da u mladima probudimo onu duboku želju za potragom za nutarnjim ispunjenjem koje nam jedino Krist garantira.

U mladima se nikada ne smanjuje niti mijenja želja da traže smisao svoga života i da se uključe u nešto puno veće što ih ispunja i obogaćuje.

Zadnjih godina primjećuje se da od novih duhovnih zvanja mnogi imaju i više od 30 godina. Kako to tumačiš?

– Ne treba nas preplašiti ova nova stvarnost tzv. odraslih zvanja. Čini mi se da je ovaj fenomen povezan s današnjom situacijom u društvu gdje se pomiče dobna granica i za ulazak u bračnu zajednicu. Sigurno je da postoje mnogi razlozi, ali je činjenica da danas mladima treba više vremena da donesu odluku za svoj život. Zato je važno uvijek biti blizu osobama koje se traže. U tome smislu mnoge osobe imaju potrebu za duhovnim razgovorom, ali i svjedočanstvima osoba koje su prošle kroz slična iskustva.

Ti si misionar u Albaniji već 17 godina. Kakva je situacija u toj zemlji? S kojim problemima se susreće Crkva u Albaniji? Ima li duhovnih zvanja?

– Da, misionar sam u Albaniji popriličan broj godina, tako da pratim korak po korak koji ta zemlja čini. Prošlo je svega 20 godina od oslobođenja od komunističke diktature i

Albanija

Osobito svojom pojavom, redovnik i redovnica trebaju odisati nutarnjom radošću i ljubavlju za svakoga čovjeka.

početka demokracije. Također se još i danas osjećaju posljedice režima koji je pedeset godina uništavao dušu i vjeru albanskog naroda. Pokušaj režima da uništi religioznu dimenziju totalno je srozao čitavo društvo u stanje potpune duhovne i materijalne bijede. U tom kontekstu Crkva ima važan utjecaj i ulogu ne samo u evangelizaciji, nego i u promociji čovjeka uključenošću u područja odgoja i formacije i osobite pažnje prema onima koji se nalaze na rubu društva. U Albaniji je samo deset posto populacije katoličko. Problem zvanja osjeća se osobito kroz posljedice prošlosti te sve raširenijeg materijalizma i

relativizma. Sve su to izazovi za ovu mladu Crkvu u Albaniji. U mjestu Nenshat blizu Skadra nalazi se samostan klauzurnih karmelićanki koje su došle iz Hrvatske te svojom prisutnošću daju ne samo svjedočanstvo, nego je prostor oko samostana postao duhovno središte za mnoge koji traže duhovnu pomoć i savjet. Vjerujem da će početak gradnje duhovnog centra pokraj samostana i nedavni dolazak karmelićana iz Italije donijeti mnoge plodove i milosti.

U studenom započinje Godina posvećenog života. Papa Franjo želi probuditi svijet proročkim svjedočenjem

posvećenih osoba. Kako, osobito mladima, svjedočiti tu stvarnost?

– Za sve redovnike i redovnice *Godina posvećenog života* koju je želio papa Franjo nije samo dar, nego i obveza. Ne želi se samo zahvaliti Gospodinu za dar posvećenog života, nego da se također promisli kako se danas može svjedočiti u različitim područjima života *veliko blago* koje je Gospodin darovao. Osobito svojom pojavom, redovnik i redovnica trebaju odisati nutarnjom radošću i ljubavlju za svakoga čovjeka. Na takav se način donosi Isusa svijetu i postaje prorok za današnje vrijeme. ■

»MOJA ČASNA«

Neke izrečene misli vas duboko, kao strijela, pogode. Kao da se zarežu u vaše biće. Djeluju tako jer ih onaj komu su upućene osjeti kao istinu, potvrdu... Jedna takva »žestoka misao« u mom životu vezana je baš uz osobe posvećenog života.

Autorica: Ines Grbić

Prije koju godinu jedan svećenik mi je rekao: »Tko danas više ima 'svoju' časnu sestru? Prije

je svako dijete imalo 'svoju časnu'«. Svećenik je to rekao u kontekstu katehetske suvremenosti koja kao da je, da ne »lomimo« sad pojam sekularizacije, narušila one, ja ih doživljavam, romantičarsko-religiozne odnose između vjeronik i redovnica, kojih sam ja bila dionik i svjedok u svom odrastanju osamdesetih godina. Hvala Bogu i Crkvi (hm, kako reći, i vremenu kad je ono za život vjere, izvana, značilo tamu), ja sam imala »svoju časnu«! Nije svrha ovoga teksta analizirati školski vjeronauk, njegove dobrobiti i koliko je on »razvodno« radosne župne SUSRETE. Da, baš ću ih nazvati SUSRETI (nije li i ovo tekst za »SUS-

RET») – a ne vjeronauci. Mi smo zaista hrlili na to viđenje sa svojom časnom, svojim župnikom, svojim katekizmom u boji – tu se primalo što nigdje drugdje nije. Tu je posebna sorta klasja i grožđa punila duhovne žitnice i umni vinograd djetinjih duša.

»Moja časna« zove se Ladislava! Bila je jako graciozna, porculanskog ovalnog lica, profinjenih pokreta, melodično blagog govora/glasa i nastupa. Lijepog osmijeha. Da nije pod svojom »opravom«, izgledom bi bila nalik balerini. Živjeli smo bogatstvo trenutaka, i poput ljudskotatjecateljskoga – a pedagogija nekad i takvu »igru« traži hoće li »taj dan« na vjeronauk doći vjeroučenik koji će meni tim dolaskom »oteti titulu« najbolje vjeroučenice te godine po dolascima na vjeronauk? Znete ono, odlučuje jedan plus/minus. Kako se to iščekivalo? Kako je moja časna sjedila za »katedrom« u župnoj dvorani, licem naslonjenim na ruku, i nekako mislim da je u sebi »navijala« za mene. Ali »zakon« i pravda traže svoje. Mi smo bile povezane i izvan vjeronauka. Suradivale smo na način da mi je, prepoznajući moj talent, povjerala pisanje tekstova u pozdravima roditelja, prvopričesnika... Moja slika/vizija raja, do danas, ima temelj

i, kao miris iz djetinjstva, u rečenici moje časne Ladislave. Naime, jedno popodne, izvan sata vjeronauka, u velikom hodniku župnog centra, na vratima prostorije gdje je ona išla prati rublje, pitala sam je: »Časna, kako izgleda raj? Kako će biti u raju?« »Mislim da tamo ima puno, puno cvijeća. Svake vrste. Tamo je sve bijelo i u najljepšim bojama. Tamo se pjeva. U raju su najljepši mirisi, boje i pjesme. I velika, velika radost. To je veliko prostranstvo. Sve najljepše ovoga svijeta je u raju. Tu je naš Stvoritelj, Bog«, odgovorila je. S. Ladislava je znala da je ta pojavno-osjetilna razina potrebna za odgovor koji može shvatiti, primiti osmogodišnjakinja. Mene je to »tumačenje« raja tada dotaknulo. A kada više nije znala je li mi to dovoljno uvjer-

Meni redovnici i redovnice nisu moje očekivanje pročitano iz neke knjige kakvi bi redovnici »trebali« biti. Meni su darovi redovništva najdublje, životno doživljeni i iskustveni.

ljivo i, kako govor o raju na ovoj zemlji završava, od tada je u meni urezana biblijska rečenica kojom je zaključila moja časna: »Znaš što smo 'učili'. To je ono što oko nije vidjelo ni uho nije čulo. To ne možemo zamisliti. Ali je najljepše, što ne možemo pomisliti niti naslutiti da tako postoji. Velika, velika radost, ispunjenost, sreća.«

Urednik mi reče da napišem kako doživljavam osobe posvećenog života. Meni ti ljudi nisu teoretska interpretacija njihove karizme,

osobnosti, moje očekivanje temeljem pročitanooga iz neke knjige, kakvi bi redovnici »trebali« biti. Meni su darovi redovništva najdublje, životno doživljeni i iskustveni. Moja slika raja povezana je s riječju moje časne u drugom razredu osnovne škole. To je tako duboko ušlo u moje djetinje srce da na to pomislim i trideset godina poslije. »Časna Ladislava je rekla... Raj je takav... sama ljepota, velika, nezamisliva.« U kasnijem odrastanju imala sam opet »svoju časnu«. Helenu, Albinu... No, s. Ladislava iz moga ranog djetinjstva za mene je bila nutarnja, duhovna institucija. Toliko mistična i duboka da sam, kad sam je nakon dvadesetak godina ponovno susrela, bila u nevjericu da je to ona – da je realna. Nije li ona negdje u trezoru prošlosti, kao »nestvarna«. »Ona JOŠ postoji, živi«, zaista sam pomislila. Moje najdublje vjeronaučno-župne spoznaje protkane su prisutnošću, blizinom i poukom redovnice. Ja sam se zaposlila, odrasla sam djevojka, moja časna Ladislava poučavala je vjeronauk u drugoj župi, pjevala i svirala. Taj naš susret, nakon toliko godina, kao da mi je

demistificirao dragulj koji mi je moja časna bila. Zar je tako velika žena, zapravo, »samo« jedna »obična redovnica« – jedna među mnogima. Zar s. Ladislavu MOGU susresti tek tako, odlaskom u njenu novu župu? Meni je naš odnos bio utvrda, toliko emotivan i u ljubavi darujući da sam mislila da je ona dio samo moga djetinjstva, kao da je tamo ostala »zaključana«. Kao da je samo meni pripadala. Znete ono, blago se čuva u trezoru,

I nakon dvadeset godina moja časna je bila jednako graciozna, profinjena, blaga i milozvučna. Istog osmijeha.

nije dostupno svima i na svakom mjestu. To je meni – moja časna. Kako je to blago izvan trezora... Je li i drugoj djeci rekla i govori o raju što je meni... I najstvarnije – i nakon dvadeset godina moja časna je bila jednako graciozna, profinjena, blaga i milozvučna. Istog osmijeha, ruku kao pijanistica. Raj u njenoj duši i nutrini učinio je Kristovu zaručnicu i toliko godina poslije jednako mladom i lijepom. Za prvi moj susret sa »Susretom« imala sam nadahnuće da bude u znaku moje prve župno-vjeronaučne ljubavi. Moje prve časne – Ladislave.

Pripada sestrama Kćeri Božje ljubavi. Bila je jedan od bisera u mom odrastanju, baš poput »djevojke s biserima« iz knjige Henryja Ridera Haggarda o životu prvih kršćana, što je bila među mojim prvim »nagradama/pohvalama« za moja vjeronaučna pohađanja.

Pozdravljam vas, dragi čitatelji »Susreta«, u želji da srećete »svoje časne«, »svoje redovnike«, »svoje župnike« i otkrivete kolika to može biti, za vaš život, biserna ljepota! P.S. I da. Onaj drugi vjeroučenik onaj dan nije došao na vjeronauk... »Pobjeda« za pola koša. ■

PONEKAD POŽELIM

www.frama-portal.com / Marija Begović,
Frama Rijeka – Žabica

Bože,
Ponekad poželim biti prva.
Biti glavna.
Da me svi znaju.
Da me svi zovu negdje,
Trebaju.
Ponekad poželim biti
nešto što nisam.
Poželim imati novac,
Biti bogata,
Imati puno prijatelja.
Poželim imati auto,
Završiti fakultet, dobiti diplomu,
Živjeti od hvalisanja.
Poželim biti zdrava,
Biti sretna.
Poželim...
Ah, što sve ne poželim.
Jedino što nisam nikad poželjela
Je imati Tebe,
Dobiti Tebe,
Biti tvoja.
Nikad!
A ti?
Ti si mene odabrao.
Ti si mene poželio.
I kad sam bila sama,
I kad su me vrijeđali,
Ponižavali – ti si uvijek bio tu negdje,
Pored mene.
Uvijek pored mene.
Tada nisam znala.

No sad...
Sad kad se sjetim svega:
djetinjstva, škole,
loših događaja, strahova
Znam; bio si tamo.
I kad te nisam zvala,
I kad sam te odbacila,
I kad sam te vrijeđala
Bio si
Uvijek sa mnom
A ja te nisam primijetila.
Bog je sastavio plan za mene.
Čekao si na mene.
Čekao i čekao
Da ja shvatim
Da si Ti tu,
Da želiš da idem dalje,
Da živim,
Da provedem tvoj plan,
Da nikad ne odustanem.
Da budem ustrajna!
Jer ti si tu. Uvijek sa mnom.
Uvijek u meni. Uvijek u drugim ljudima.
O Isuse, kako je velika tvoja ljubav!
Oprosti mi!
Slušao si moje misli, vapaje. Pomogao si mi!
Bio si tamo, a ja te nisam primijetila. Oprosti!
Sada znam da mi ne treba ništa,
jer ja ni nemam ništa
Osim tebe; a kad imam tebe imam sve!
Tvoja sam!
Dajem ti svoj život u tvoje ruke!

Don Boscovi SALEZIJANCI

Autor: don Anto Stojić

Mnogi su sigurno čuli za salezijance i za don Bosca. Posebno je poznato njihovo konkretno djelovanje i služenje, osobito prema mladima. Nekoliko je osnovnih načela kojima nastoje ostvariti svoju duhovnost i poziv: žele otkriti Božji plan o vlastitom životu i hrabro ga slijediti, postati netko i nešto, svoj život velikodušno posvetiti Bogu na slavu i dobro bližnjih, biti vedar i savjesno vršiti svoje svakodnevne dužnosti.

Sveti Ivan Bosco, općenito zvan don Bosco, svetac je i utemeljitelj Družbe svetog Franje Saleškoga. Živio je u Torinu od 1815. do 1888. godine. Uklopio se u zbivanja svoga vremena snagom svetca i djelima utemeljitelja.

Papa ga je proglasio službeno ocem i učiteljem mladeži jer su mladi bili psihološki, duhovni i organizacijski motiv njegova života i rada. Vjernički ga osjećaj zaziva za zaštitnika

na mnogim područjima svakidašnjeg života.

Iz njegove svetosti nikla je u Crkvi brojna duhovna obitelj, koja danas širom svijeta ima velik broj grana koje se nadahnjuju njegovim duhom i šire njegovu duhovnost. To su u prvom redu salezijanci, kojima je don Bosco dao svoje najbolje snage i nadahnuća. Nastali su od dječaka i mladića što ih je don Bosco okupljao i zbrinjavao sve od godine 1841.

u svom oratoriju sv. Franje Saleškoga u Valdoccu u Torinu. S njima je 1859. godine započeo organizirano djelo ljubavi prema mladima, osobito najzapuštenijima. Godine 1862. torinski nadbiskup odobrio je udruženje, a nakon brojnih nedaća, nerazumijevanja, pa i osporavanja, godine 1874. Sveti Otac Pio IX. proglasio je konačni tekst Konstitucije Družbe sv. Franje Saleškoga. Naglo širenje

Sveti Ivan Bosco, utemeljitelj
Družbe svetog Franje Saleškoga
(1815. – 1888.)

družbe po Italiji, a i širom svijeta, govori o snazi Duha koji prati don Boscovo djelo. On sam uvijek ga je opisivao kao Marijino djelo za dobro mladih i jednostavnoga puka. Od drugih grana zgodno je navesti sljedeće: sestre salezijanke pod nazivom Kćeri Marije Pomoćnice, muškarce i žene u svijetu iz svih mogućih zvanja okupljene u salezijanace suradnike; one koji su po salezijanskim ustanovama primili temelje odgoja, a zatim organizirani u don Boscove bivše učenike, djevojke i mladiće sa zavjetima u svijetu okupljene u svjetovnom institutu kao don Boscove dobrovoljke ili kao dobrovoljce s don Boscom i mnoge druge. Svi oni širom svijeta

Iz svetosti don Bosca nikla je u Crkvi brojna duhovna obitelj, koja danas širom svijeta ima velik broj grana koje se nadahnjuju njegovim duhom i šire njegovu duhovnost. To su u prvom redu salezijanci, kojima je don Bosco dao svoje najbolje snage i nadahnuća.

rade za spasenje mladih. Svi ma im je zajednički don Boscov preventivni sustav utemeljen na odgoju, pastoralnoj metodologiji i duhovnim sadržajima.

Znakovito svjedočanstvo o don Boscovoj svetosti ostavili su sveti koji su je znali pretvoriti u svoj vlastiti put: među njima ima svetih svećenika i svetih laika, svetaca mladenačke i odrasle dobi, svetaca posvećenog života, ali i u svijetu: oni su osobiti milosni dar Gospodnjeg Duha.

Mnoga djela u korist mladih plod su don Boscova utemeljiteljskog srca: škole, oratoriji, omladinski centri, zanatske škole, odgojni domovi, domovi za djecu i mlade s odgojnim teškoćama, župe, misijska djela, izdavačke kuće i druga djela s područja društvenog

priopćavanja. Po svim tim crkvenim i društvenim inicijativama želio je da se osigura mogućnost odgoja dobrih kršćana i poštenih građana.

Da bi sva ta djela u korist mladih i puka mogla što bolje ispuniti svoju svrhu, pokrenuo je za njihovo poznavanje, širenje i materijalno podržavanje već

1877. godine glasilo koje danas izlazi na mnogim jezicima i u mnogim narodima: Salezijanski vjesnik (u nas poznat pod imenom »Don Bosco danas«). Don Bosco se osobito zauzimao na području društvenog priopćavanja. Bio je pisac, publicist i izdavač.

SALEZIJANCI U HRVATSKOJ

Don Boscu su još za života pristizale molbe hrvatskih biskupa da salezijanci dođu i započnu svoje blagotvorno djelovanje među mladima. Ipak tek su njegovi nasljednici mogli ostvariti te želje. U Hrvatsku su salezijanci došli preko Istre, tj. Rovinja 1912. godine, dok je bila u sklopu Austrougarske Monarhije, i u Zagreb iz Ljubljane 1922. godine. Ipak kao svoju kolijevku salezijanci osjećaju crkvu Marije Pomoćnice kršćana i omladinski dom u Zagrebu na Knežiji, gdje se salezijansko djelovanje moglo ostvariti prema izvornoj utemeljiteljevoj širini. Djela u korist mladih počela su nicati i hvatati maha: Rijeka, Split, Donji Miholjac, Podsused i Marijin dvor u Diošu. Na Crkvu u Hr-

vata, pa tako i na salezijanska djela u povojima, pao je mraz komunističkog jednodumlja i stjerao njihovo sveukupno djelovanje u »sakristiju«.

Sobzirom na to da je Duha Svetoga nemoguće sputati, on je po novim i brojnim zvanjima počeo jačati Crkvu za moguće poslanje u tim olovnim vremenima, ali i spremajući je za nova vremena o kojima je bilo teško i sanjati, a kamoli im se nadati. Tako su i salezijanci rasli brojem i mogućnostima. Godine 1972. odijelili su se od tadašnje Jugoslavenske salezijanske provincije sv. Ćirila i Metoda i dobili vlastitu Hrvatsku salezijansku provinciju sv. Ivana Bosca. Rad se odvijao većinom na župama.

Još za vrijeme komunizma osnovani su Katehetski salezijanski centar u Rijeci 1975. godine i Srednja vjerska škola za spremanje svećenika u Križevcima. Ljetni rad s ministrantima na otoku Prviću te različiti oblici druženja mladih bili su inicijative koje su spremale salezijance za osobno djelovanje nakon 1990. godine u oslobođenoj domovini, novoutemeljenoj državi Republici Hrvatskoj.

Osnivanje Salezijanske klasične gimnazije u Rijeci te Opće gimnazije za sportaše, Katoličkog školskog centra »Don Bosco« u Žepču, s osobitim naglaskom na radničku mladež, zatim Centra za mladež »Ivan Pavao II.« u Splitu nove su inicijative kojima salezijanci nastoje iska-

zati svoju cjelovitu odgojnu brigu za dobro mladih. Tu su i inicijative rada među studentima u zagrebačkim studentskim domovima, katehetski i odgojni rad u sklopu Policijske akademije u Zgrebu, škola animatora pod geslom »mladi za mlade«, oratorijski rad u Rijeci, Zagrebu, Splitu i Novoj Mokošici. Svetište Sveta Mati Slobode nova je inicijativa koja na zahvalnom sjećanju na pale za slo-

vodu tijekom cijele hrvatske povijesti, a osobito nedavnog Domovinskog rata, želi nuditi djeci i mladima različite organizirane odgojne oblike i inicijative u otkrivanju i rastu njihove istinske slobode života i rada.

Sve se to odvija i danas na dva kolosijeka: osobnim životom posvećenim Bogu, ostvarivanjem puta vlastite svetosti, i poslanjem među mladima i jednostavnim pukom na zajedničkom putu rasta po odgoju.

Svaki mladić ili djevojka koji žele svoj život darovati Bogu živeći i radeći za mlade mogu to i danas ostvariti u različitim granama salezijanske obitelji. Don Boscove riječi vrijede i danas: »Svakomu tko mi se želi pridružiti mogu obećati komadić kruha, puno rada i mjesto u raj.« ■

Don Boscove riječi vrijede i danas:
»Svakomu tko mi se želi pridružiti mogu obećati komadić kruha, puno rada i mjesto u raj.«

U svetištu Sveta Mati Slobode proslava 100. obljetnice dolaska salezijanaca u Hrvatsku

Oltarna slika u bazilici Marije Pomoćnice kršćana u Torinu

Autorica: Dolores Poletto

Chiara Badano

– suvremena blaženica

Svetost ne podrazumijeva život pun čuda i nadnaravnih moći, već put kojim se mogu uputiti svi, bez razlike, i koji mogu prijeći živeći evanđelje i njegovu najveću zapovijed: ljubi Boga i ljubi bližnjega svoga. Chiara Badano, blaženica, mlada je djevojka koja je živjela u današnje vrijeme, te je zato mnogima postala bliska. Iako nije bila redovnica, svoje posvećenje ostvarila je u svijetu kroz svoju bolest, te je zato svima postala uzor i poticaj.

»Otkrila sam evanđelje u novom svjetlu. Otkrila sam da nisam autentična kršćanka ako ga ne živim u potpunosti. Odsada od ove veličanstvene knjige želim učiniti svoj jedini cilj. Ne želim i ne mogu ostati nepismena u odnosu na ovu izvanrednu poruku. Kao što mi je jednostavno naučiti abecedu, tako bi trebalo i živjeti evanđelje.«

Mlada djevojka Chiara Badano, koja je živjela u naše vrijeme, u svoj normalnosti mladenačkog života, uspjela je postići cilj: u rujnu 2010. godine Crkva ju je proglasila blaženom. Dan nakon beatifikacije papa Benedikt predstavio je njezin lik riječima: »Samo Ljubav velikim početnim slovom Lj daruje istinsku sreću... pokazuje to djevojka koja je jučer proglašena blaženom. Govorim o Chiari Badano ... djevojci koju je bolest povela u smrt u dobi od 19 godina, ali za sve je bila zraka svjetla, kao što govori njezino nadodano ime Chiara Luce (Chiara Svjetlo).«

A tko je Chiara Badano? Iz jednog njezina pisma naslućuje se kako je shvatila bit kršćanstva u ranoj dobi. Piše: »Otkrila sam evanđelje u novom svjetlu. Otkrila sam da nisam autentična kršćanka ako ga ne živim u potpunosti. Odsada od ove veličanstvene knjige želim učiniti svoj jedini cilj. Ne želim i ne mogu ostati nepismena u odnosu na

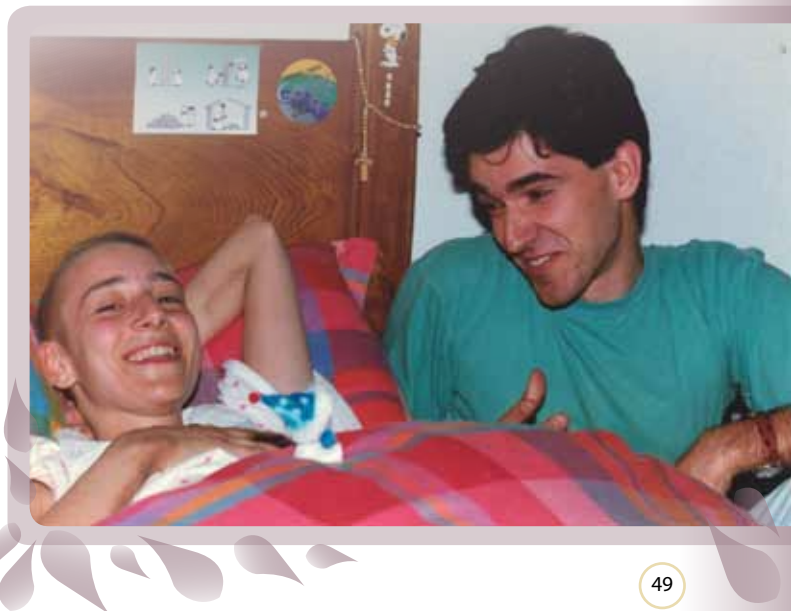
ovu izvanrednu poruku. Kao što mi je jednostavno naučiti abecedu, tako bi trebalo i živjeti evanđelje.«

Rođena je u Sassellu, malom mjestu na sjeveru Italije, 29. listopada 1971.

Chiara je kćerka jedinica Ruggera Badana, vozača kamiona, i Marije Terese Caviglije, radnice. Prvih jedanaest godina braka nisu mogli imati djece.

Nameće nam se pomisao da je u takvom okruženju lako mogla postati razmažena, ali su roditelji pazili da dijete razumno odgajaju, pa i da kažu »ne« kada je potrebno. Roditelji su bili vjernici i u tom su duhu nastojali odgajati Chiaru.

Chiara je od prvih godina pokazivala velikodušan karakter: za zadaću, u prvom razredu

osnovne škole, pisala je malom Isusu. Nije ga molila za igračke, nego da joj »ozdravi baku i sve ljude koji se ne osjećaju dobro«. Jednom joj je mama predložila da joj pomogne pospremiti stol. »Neću, ne da mi se«, odgovorila je i krenula u sobu. Nakon nekoliko trenutaka vratila se i rekla: »Kako ide ona priča iz evanđelja, o ocu koji je poslao sinove u vinograd? Jedan mu je rekao da ide, a nije otišao, a drugi je rekao da neće pa je otišao. Mama, stavi mi pregaču!« I počela je pospremati.

Još jedan primjer. Mama je uočila da Chiara u sobi ima previše igračaka pa joj je predložila da neke od njih pokloni siromašnoj djeci. Ona nije pristala jer su igračke bile njezine. Mama je otišla, no malo kasnije začula je buku. Približila se vratima sobe i ugledala Chiaru gdje razvrstava igračke na dvije hrpe: »Ovo da, ovo ne.« A ovako je objasnila kriterij podjele: »Ne mogu

dati slomljene i stare igračke djeci koja ih nemaju.«

Bila je pomirljive naravi i uvijek znala što hoće. Katkad bi se i narušio odnos s roditeljima, ali nesuglasice ne bi dugo trajale. Chiara je u tinejdžerskoj dobi voljela ostati vani osobito preko vikenda s prijateljima pred kafićem. O tome se nije uvijek mogla usuglasiti s roditeljima. Katkad im je govorila da se osjeća kao Pepeljuga koja u ponoć mora pobjeći. Ipak, uvijek se pridržavala dogovora s roditeljima, a oni su tako stekli povjerenje u nju. Chiara je odrasla u lijepu djevojku. Ono što su mnogi na njoj primjećivali bio je izrazito bistar pogled. Ne kaže se uzalud da su oči ogledalo duše.

Voljela je sport: tenis, plivanje, planine. Voljela je plesati i pjevati. Njezina najbolja prijateljica Chicca govori i da se voljela lijepo obući, srediti frizuru, našminkati, doduše

ne pretjerano. Mnogim se mladićima sviđala, ali je Chiara po tom pitanju bila oprezna i promišljena.

Što reći? Najnormalnija djevojka, ali je imala nešto što je možda malo razlikuje od mnogih njenih vršnjaka: znala je »odrezati«, povući se, razgovarati s Gospodinom.

U ljeto 1988. nije položila ispit te je pala razred u gimnaziji. Zbog toga joj je bilo stvarno teško, ali nije se pokolebala. Nastavila je pomagati drugima kad god se pružila prilika.

U 17. godini dogodilo se ono neočekivano. Igrajući tenis, Chiara je osjetila snažnu bol u ramenu. U početku, kao ni liječnici, nije obraćala pozornost. Ali kako je bol bivala sve jača, morali su obaviti detaljnije pretrage i našli su zloćudan tumor, jedan od najtežih i najbolnijih oblika raka. Chiara je nakon duge tišine, bez plača i pobune, prihvatila vijest s hrabrošću: »Uspjet ću, mlada sam.« Tada je započela duboka promjena, brz uspon prema svetosti.

Tijek bolesti bio je nemilosrdan, ali Chiara je nastojala voditi normalan i radostan život iako je često boravila u bolnici. Jedan od liječnika rekao je: »Svojim osmijehom, svojim velikim svijetlim očima pokazuje da nema smrti, da postoji samo život.«

Chiara Badano, kao i njezina obitelj, odmalena je bila uključena u Pokret fokolara, gdje se velikim dijelom odvijala njezina duhovna formacija. U razmjeni pisama s

U bolesti Chiara je nastojala voditi normalan i radostan život iako je često boravila u bolnici. Jedan od liječnika rekao je: »Svojim osmijehom, svojim velikim svijetlim očima pokazuje da nema smrti, da postoji samo život.

utemeljiteljicom Pokreta Chi-
arom Lubich tražila je novo
ime i dobila: Chiara Luce.
'Luce' na talijanskom znači
'svjetlo', a odnosi se na »Božje
svjetlo koje pobjeđuje svijet«.
Tako je danas poznata po ime-
nu Chiara Luce.

Podnijela je dvije jako bolne
operacije. Zbog kemoterapi-
je izgubila je kosu, do koje joj
je jako bilo stalo. Pri svakom
pramenu kose koji bi joj ispao
ponavljala bi: »Za Tebe, Isuse.«
Uvijek nazočni roditelji podsje-
ćali su je da se iza tih boli skriva
tajanstven nacrt Božji.

Chiara Luce nije se predavala.
Jednom prijatelju koji je išao u
humanitarnu misiju u Afriku
dala je svu svoju uštedevinu
i rekla: »Meni ne treba, ja
imam sve.« Isto tako, dulje
vrijeme je vodila popis svih
svojih osobnih stvari, koje su
i njoj trebale, ali ih je stavila

govoreći: »Uzima mi bistrinu, a
ja mogu Isusu darovati samo
bol, jer još malo želim s njim
dijeliti križ.« Ili: »Nemam više
ništa, ali imam srce i njime
mogu ljubiti.«

Nešto manje od godinu dana
nakon što je oboljela imala
je strašno krvarenje. Spasili
su je u posljednji čas. Tada je
rekla: »Ne plaćite nada mnom.
Ja idem k Isusu. Na mojoj sahrani
ne želim ljude koji plaču,
nego koji glasno pjevaju.« Pos-
jetio ju je kardinal Saldarini
i pitao: »Imaš prekrasne oči,
predivno svjetlo. Odakle dola-
zi?« Chiara će na to: »Nastojim
jako ljubiti Isusa.« Ljudi koji
su bili uz nju svjedoče kako su
osjećali predivno ozračje iako
je jako trpjela.

Jedna od njezinih češće pon-
avljanih rečenica, obraćajući
se Bogu, bila je: »Ako želiš Ti,
želim i ja.«

na raspolaganje
prijateljima u
potrebi.

Bolest je i dalje
napredovala.
Premda je imala
prejake bolove,
odbijala je morfij

A jedan od posljednjih dana
rekla je: »Više ne molim
Isusa da dođe po mene i od-
vede me u raj; ne želim mu
ostaviti dojam da više ne
želim trpjeti.« Već je bila si-
gurna u svoju sudbinu, koju
nije htjela promijeniti (samo
je molila da bude sposobna
vršiti Božju volju), pa je s ma-
jkom pripremala »svadbeno
slavlje«, tj. sahranu. Sama
je izabrala haljinu, glazbu,
cvijeće, pjesme i čitanja.

Uz nju su bili roditelji, pri-
jatelji. Vladao je mir, gotovo
prirodnost. Njezine posljed-
nje riječi upućene majci bile
su: »Budi sretna, jer ja jesam.«
U vječnost se preselila u ned-
jelju 7. listopada 1990.

Učinci njezina svjedočanstva
nastavljaju se i nakon smrti.
Mnoge je potaknula na radi-
kalnije življenje evanđelja.
Glas o Chiari Luce širi se po-
lako, diljem svijeta: postaje
životnom suputnicom i zago-
vornicom mnogih, posebno
mladih, te je dana 25. rujna
2010. proglašena blaženom.

Više o Chiari Luce Badano u
knjizi »Ja imam sve« u izdanju
Novog svijeta. ■

Moje razmišljanje o posvećenom životu

Autorica: s. Ana Begić,
dominikanka

Kako danas suvremenom čovjeku govoriti o posvećenom životu, bilo mlađem bilo starijem? Što to za njih uopće znači u ovom globaliziranom svijetu kada su materijalizam i kultura tehnike gotovo sve uzeli u svoje ruke? Slobodni smo reći kako su redovnici, redovnice, svećenici znak protivljenja takvom svijetu živeći svoje predanje Kristu. Posvećujući upravo svoj život njemu, svome Stvoritelju. No je li to doista tako? Moderni se svijet ubrzano mijenja te tako ostavlja tragove i na redovničkom životu. Sekularizacija se uvlači unutar naših samostanskih zidina te narušava sklad kontemplativnoga života, a stavlja naglasak na pretjerani aktivizam.

No unatoč svemu još uvijek imamo redovnike i redovnice koji u tišini svoje samostanske ćelije žarkim vapajima prikazuju Bogu sve ono što bi narušilo našu duhovnu i proročku dimenziju kojom smo

Ulazimo u Godinu posvećenog života. Zato se u ovome broju provlači govor o redovništvu. Donosimo promišljanje jedne redovnice o svom duhovnom pozivu.

poslani svjedočiti poziv na svetost. Cijela Crkva Kristova treba ostvarivati taj poziv.

Ovdje na zemlji mi smo putnici prema ostvarenju kraljevstva Božjega. Stoga svaki kršćanin,

Moderni se svijet ubrzano mijenja te tako ostavlja tragove i na redovničkom životu. Sekularizacija se uvlači unutar naših samostanskih zidina te narušava sklad kontemplativnoga života, a stavlja naglasak na pretjerani aktivizam.

Stoga svaki kršćanin, bio redovnik, redovnica, klerik ili laik, treba se truditi i težiti svetosti.

bio redovnik, redovnica, klerik ili laik, treba se truditi i težiti svetosti. U apostolskoj pobudnici o posvećenom životu i njegovu poslanju u Crkvi i svijetu svetoga pape Ivana Pavla II. stoji da je »posvećeni život duboko ukorijenjen u primjerima i napatcima Krista Gospodina, dar je Boga Oca svojoj Crkvi posredstvom Duha« (br. 7.).

Posvećeni život nije izolirana ni rubna stvarnost, nego se on tiče Crkve u cjelini. On se stavlja u samo srce Crkve kao odlučujući čimbenik njezina poslanja. Poteškoće s kojima se susreću ustanove posvećenog života u mnogim krajevima svijeta ne smiju izazvati sumnje u činjenicu da je preuzimanje evanđeoskih savjeta zavjetovanjem sasta-

vni dio života Crkve, kojoj daje dragocjen poticaj prema sve većoj evanđeoskoj dosljednosti (br. 9.).

Budući da Božji narod nema ovdje stalnoga grada, (redovnički stalež)(...)pokazuje svim vjernicima, već na ovom svijetu, prisutna nebeska dobra; bolje svjedoči o novom i vječnom životu, koji je stečen Kristovim otkupljenjem, te bolje nagovještuje buduće uskrsnuće i slavu nebeskoga kraljevstva. Ići za Kristom »izbliže« i nasljedovati ga, »jasnije« očitovati njegovo poniženje, znači biti »dublje« nazočan, u srcu Kristovu, među svojim suvremenicima. Oni naime koji hode tim »tješnijim« putom potiču braću svojim primjerom i daju jasno svjedočanstvo »da se svijet ne može preobraziti i Bogu prikazati bez duha blaženstava.« ■

PREKASNO JE...

Dama dolazi u knjižaru i moli trgovca da joj preporuči neku knjižicu za bolesnog muža.

- Neku s vjerskim sadržajem? - pita prodavač.
- Ne, sada je za to prekasno, već mu je krenulo nabolje!

ŠKRGUT ZUBA

Strogi ispovjednik u ispovjedaonici prekora stariješa gospodina koji se jedva ili nikako ne kaje za svoje teške grijehе. Pokušava ga zastrašiti citatima iz evanđelja.

- Zar ne znate, Isus kaže da će u paklu biti plač i škrgut zuba! - reče ispovjednik.
- To me ne zabrinjava jer plakati ne znam, a zubi su mi već odavno poispadali.
- Samo se Vi tješite i zavaravajte, ali Bogu ništa nije nemoguće! - dometnu svećenik.

SVETAC ZAŠTITNIK

- Komu se trebam moliti da mi financijska policija ne dolazi stalno u tvrtku? - pita bogatiji župljanin svog župnika.
- Najbolje sv. Bartolu! Njeđa su živog oderali pa zna kako Vam je.

PO IZBORU

- Ne samo da ste puno toga ukrali, nego ste i sve ispreturali i povadili iz ormara i ladica - sudac će optuženomu.
- Da, časni sudče, držao sam se riječi sv. Pavla: »Sve provjeravajte, dobro zadržite.«

U Japanu ima 452 tisuće katolika, od kojih je 60 posto žena. Najveći broj ih živi u Tokiju, Nagasakiju, Osaki i Yokohami. Katoličku je vjeru u Zemlju Izlazećeg Sunca u XVI. st. donio isusovac sv. Franjo Ksaverski, apostol Indije, Japana i Kine.

Najveće zvono na svijetu teži 160 tona, visoko je 6,14 metara i ima promjer 6,6 metara, a izloženo je u moskovskom Kremliju.

U Brazilu sa 2,5 milijuna djece i mladih radi 492 370 vjeroučitelja.

Statistike pokazuju da u pljačkama banaka najčešće ginu - pljačkaši. Dakle, ne kradi i smanji tvoj rizik da budeš ubijen u pljački banke.

